

Функціонально-структурні трансформації в банківській системі України

Краснова І.В.

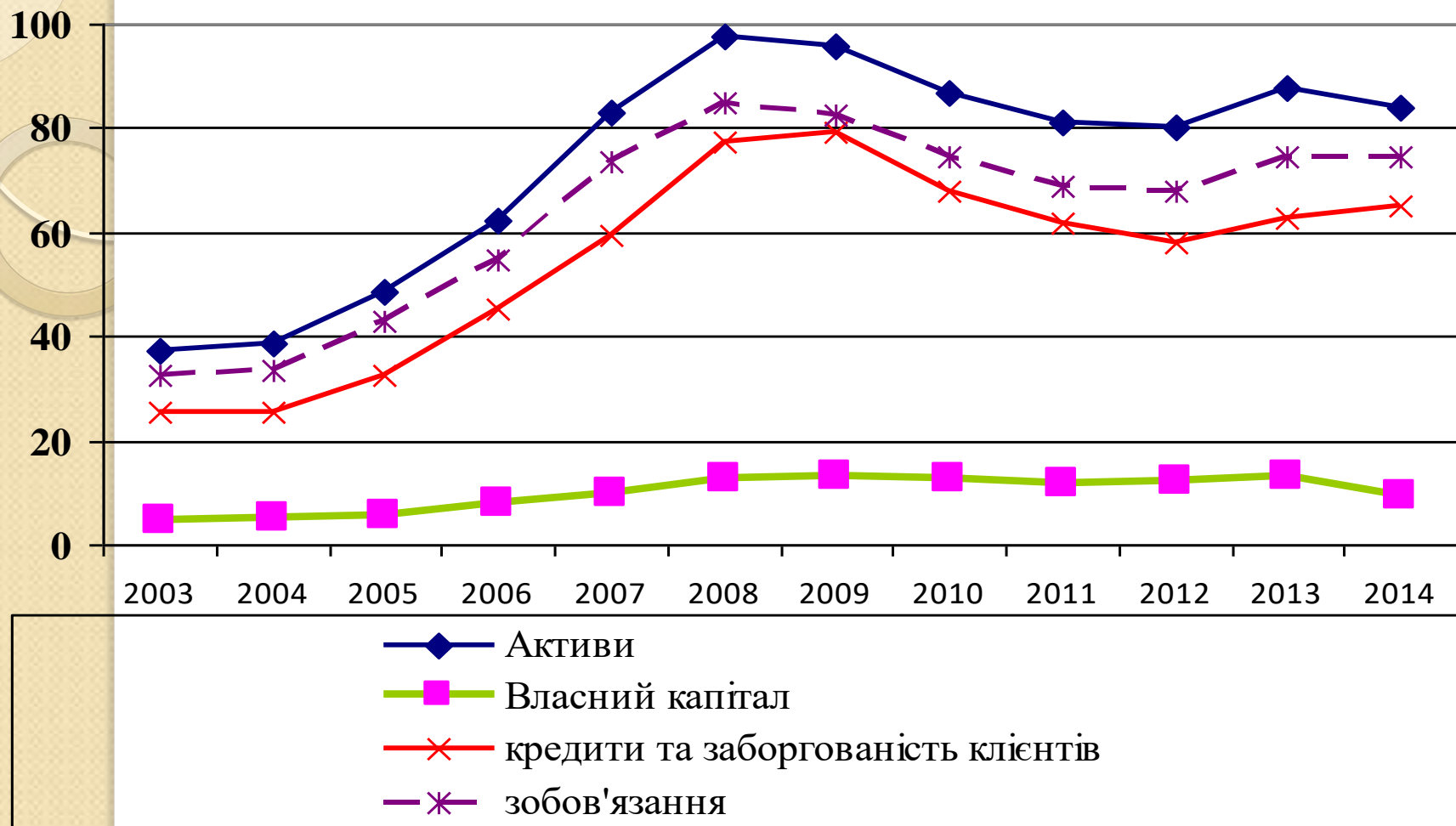

Рис. 1. Динаміка окремих показників банківського сектору України до ВВП у відсотках

Таблиця 1. Динаміка активів фінансових установ України

Показник	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ВВП (млрд грн)	948,1	913,3	1082,6	1316,6	1408,9	1454,9	1567,7	1979,5
активи банків (млрд грн)	926,1	880,3	942,3	1054,3	1127,2	1278,1	1316,7	1252,3
активи фінустанов небанківського типу (млрд грн)	105,8	125,4	152,2	165,4	216,1	125,0	155,06	169,06
Темпи приросту:								
ВВП	31,5	-3,7	18,5	21,6	7,0	3,2	7,7	26,3
активів банків	54,5	-5,0	7,0	11,9	6,9	3,4	3,0	-4,9
активів фінустанов небанківського типу	44,4	18,5	21,4	8,7	30,6	-42,2	24,0	9,0
Питома вага у ВВП активів:								
Банків	97,7	96,4	87,0	80,1	80,0	87,8	84,0	63,32
фінустанов небанківського типу	11,1	13,7	14,1	12,6	15,3	8,6	9,9	8,5

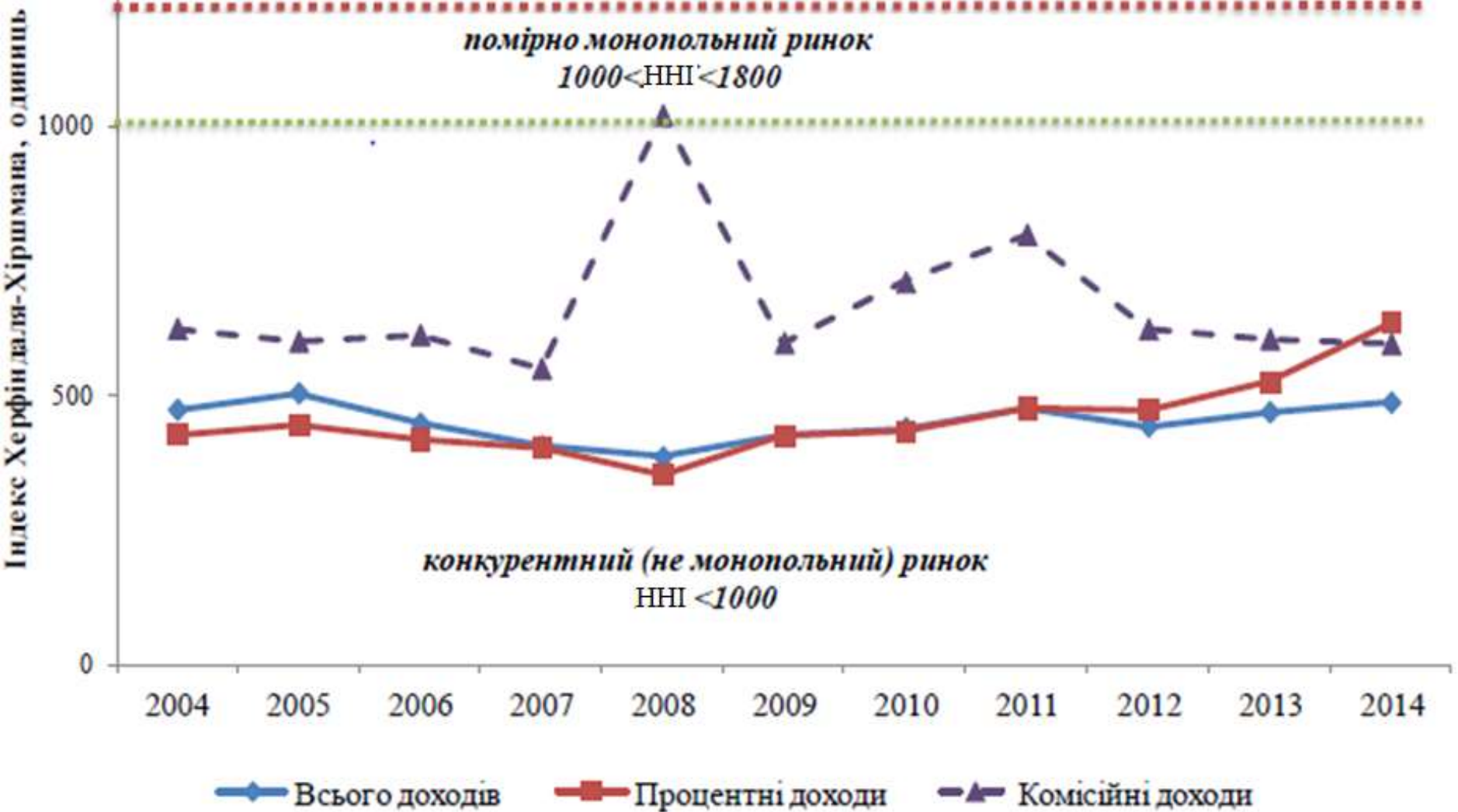

Рис. 2. Динаміка рівня монополізації банківського сектору України у 2004-2014 рр., одиниць

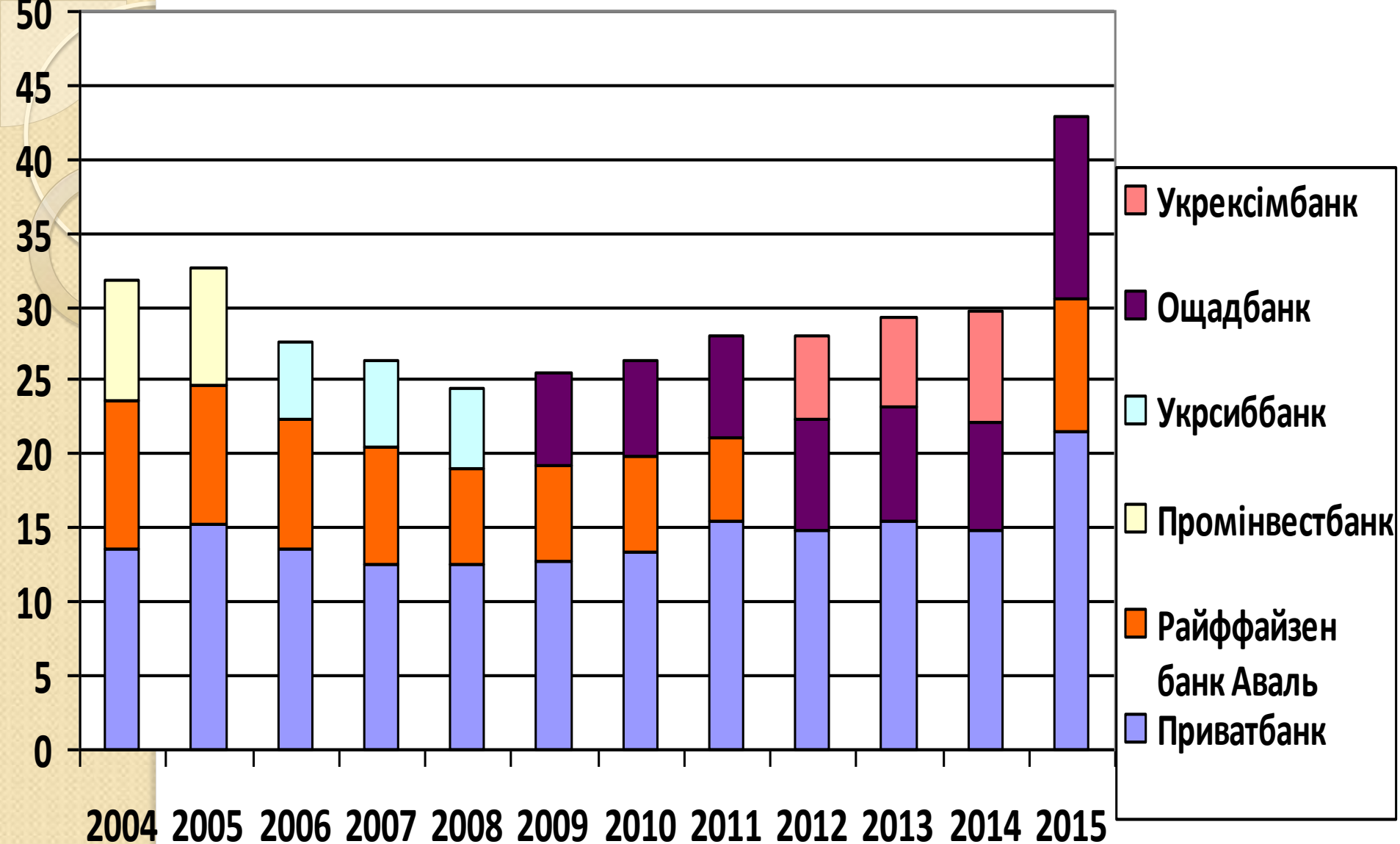

Рис. 3. Динаміка індексу концентрації трьох найбільших банків в Україні за обсягами отриманих доходів у 2004 – 2015 рр., %

банківський сектор України має відносно низьку концентрацію, і не є монопольним

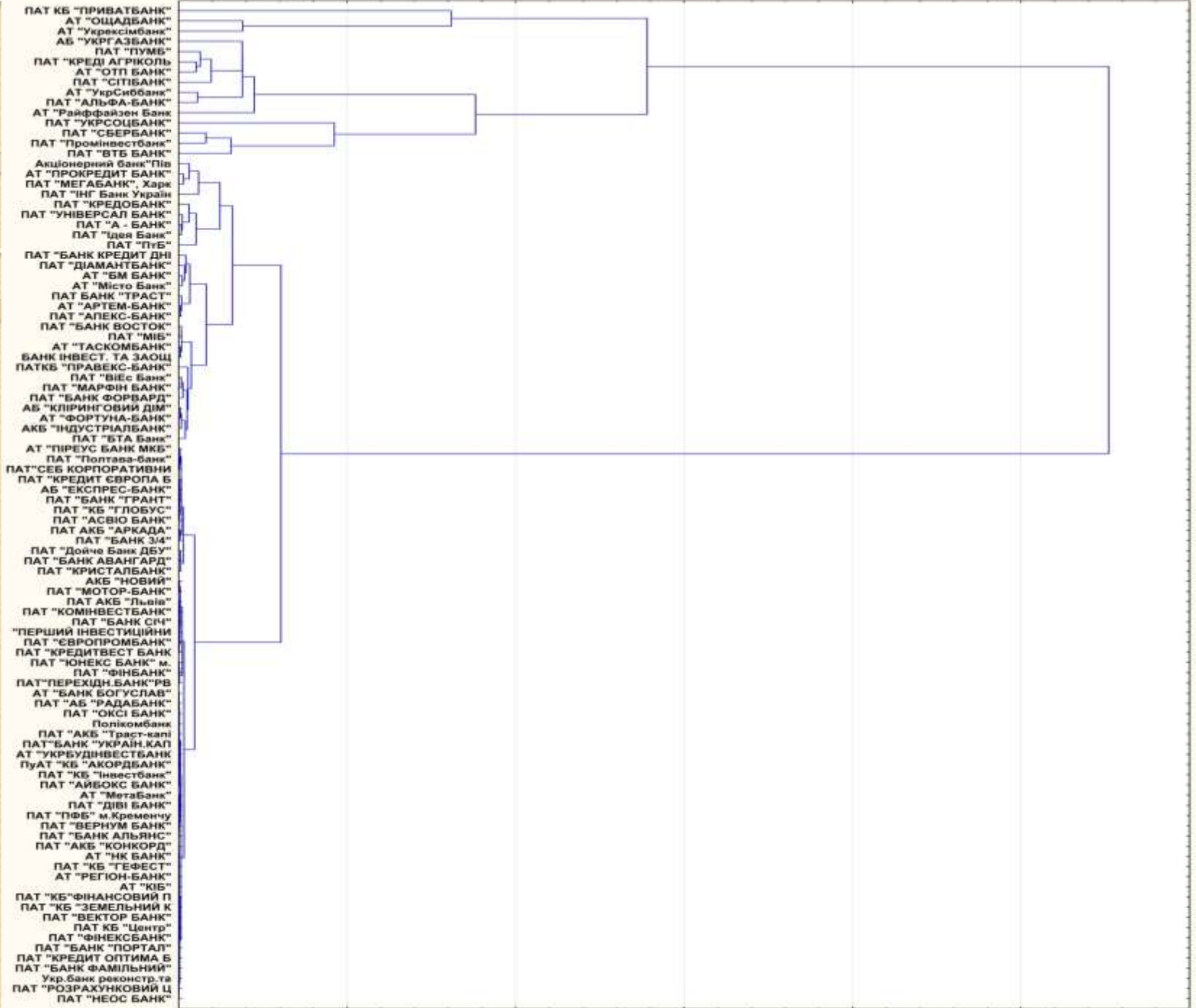
зросла роль державних банків

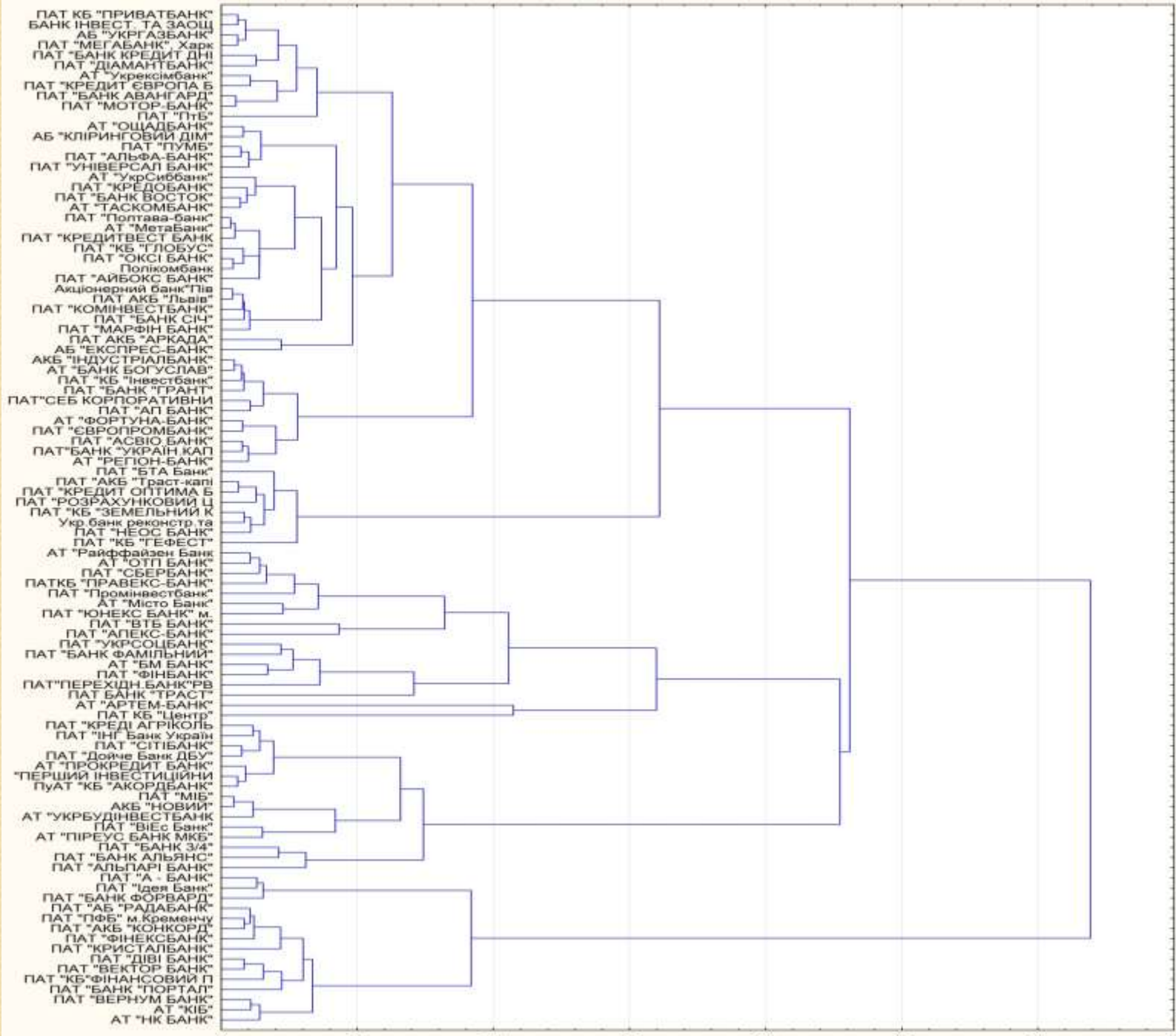
зберігається високо конкурентний стан вітчизняного банківського сектору, про що свідчить помірний рівень концентрації в розрізі процентних доходів банків

висока концентрація доходів найбільшими десятима банками.

більш високий рівень концентрації банків у розподілі комісійних доходів

Рис. 4. Тенденції концентрації в банківському секторі України

Таблиця 2

Характеристика бізнес-моделей великих зарубіжних банків

Типологія	Достатність капіталу (ДК), запас ліквідності (ЗЛ), прибутковість (П)	Відношення депозити/ кредити	Характеристика банків
1-а бізнес- модель	ДК = 18,11% ЗЛ = 44% П= 5,6%	72,47%	Банки достатньо однорідні, активно здійснюють залучення вкладів населення та кредитні програми завдяки власному бренду та розвинутої мережі філій. Зберігають високу частку традиційних послуг. Активність на ринку цінних паперів невисока. Банки 2-й моделі спеціалізуються на роздрібному банкінгу
2-а бізнес- модель	ДК = 19,69% ЗЛ = 42,76% П=6,2%	70,05%	
3-а бізнес- модель	ДК = 24,47% ЗЛ = 47,94% П=6,8%	68,83%	З високою часткою іноземної участі в капіталі, відносно недавно вийшли на ринок і не встигли наростити депозитну базу, використовують кошти нерезидентів та не вкладають у цінні папери
4-а бізнес- модель	ДК = 17,96% ЗЛ = 39,89% П=6,4%	57,45	Частково схожа з 1 -ою моделлю, але повністю відсутні кошти нерезидентів у пасивах банків, значна частка депозитів у ресурсній базі

Рис. 5. Система критеріїв головних функціонально-структурних параметрів

Таблиця 3. Аналітичні індикатори структурно-функціональних параметрів банків

Структурна характеристика	Індикатор	Умовне позначення
індикатор ефективності	рентабельність активів	ROA
індикатор адекватності капіталу банків	відношення капіталу до активів	К/А
індикатор якості активів	відношення резервів за кредитними ризиками до активів	Р/А
індикатори валютної позиції банків	частка активів в іноземній валюті у загальних активах	Вал/А
індикатори структури активів банків:	частка кредитного портфелю юридичних осіб у активах	Кр.юр./А
	частка кредитів фізичних осіб у активах	Кр.ф.ос./А
	частка високоліквідних активів у загальних активах	ВА/А
	частка портфелю цінних паперів в активах	ЦП/А
індикатори структури ресурсної бази банків:	частка строкових коштів фізичних осіб у зобов'язаннях	СДФ.о./З
	частка поточних коштів фізичних осіб у зобов'язаннях	ПДФ.о./З
	частка строкових коштів юридичних осіб у зобов'язаннях	СДюр.о./З
	частка поточних коштів юридичних осіб у зобов'язаннях	ПДюр.о./З
індикатори процентної політики банків:	чиста процентна маржа	ЧПМ
	доходність процентних активів	ДПА
індикатори інших джерел прибутку банків:	відношення комісійних доходів до активів	КД/А

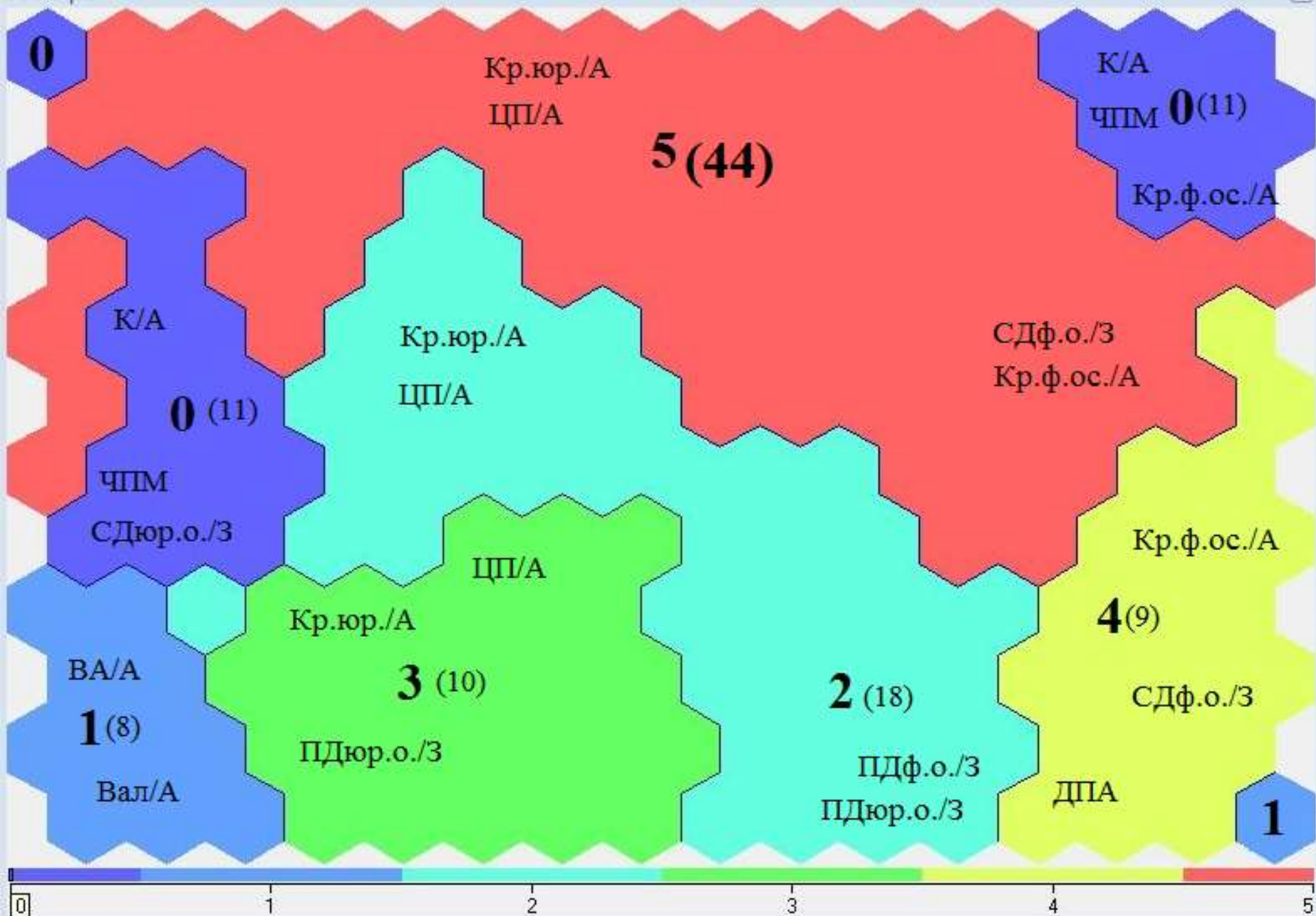
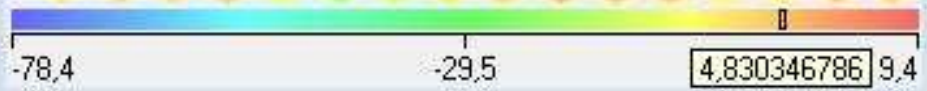
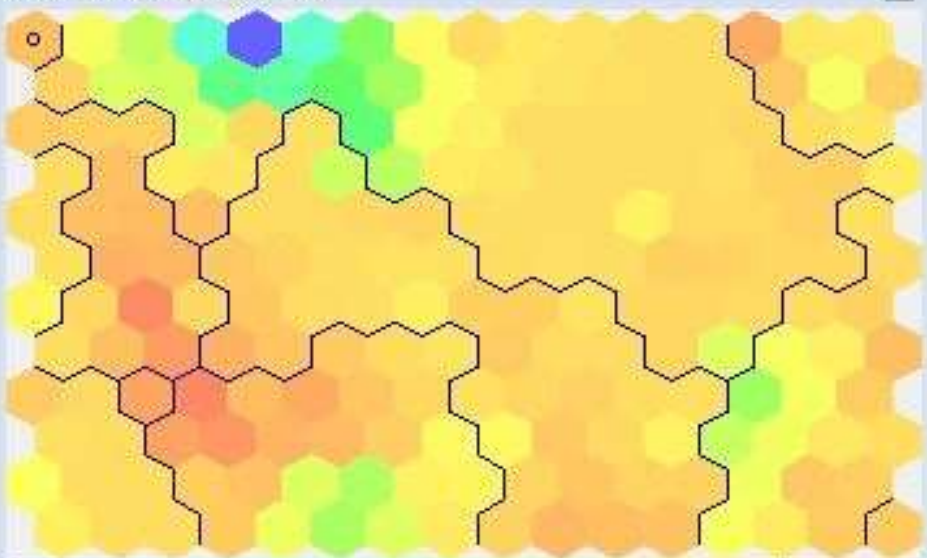

Рис. Структурно-функціональні кластери банківської системи України

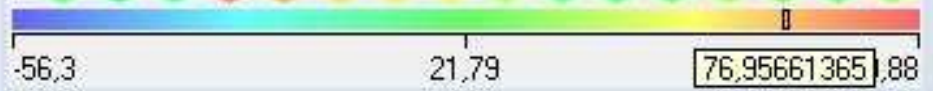
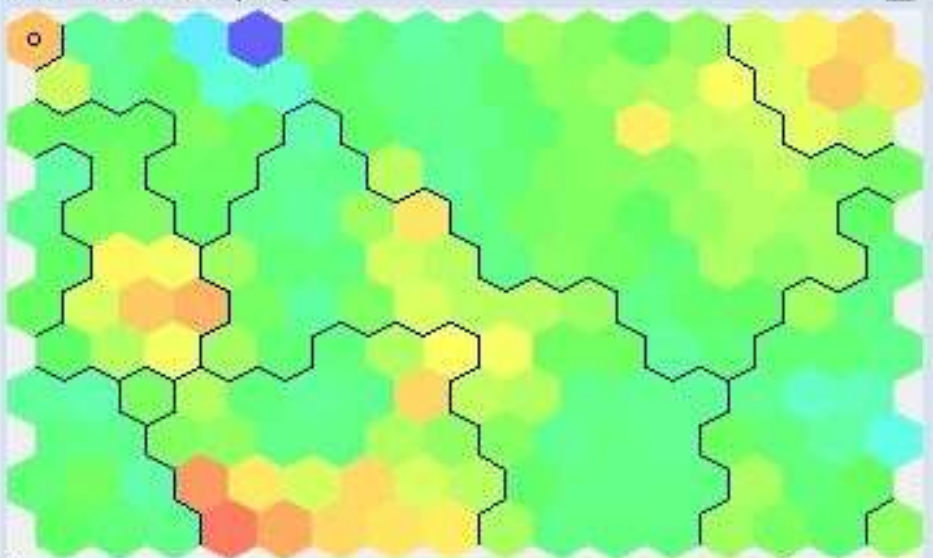
Таблиця 4. Розподіл банків за кластерами

Номер кластеров	Величина активів, тис.грн.	Питома вага, %	Кількість банків	Питома вага, %
0	393574	0,2	11	11
1	18008788	10,7	8	8
2	70323466	41,8	18	18
3	2692924	1,6	10	10
4	10527517	6,4	9	9
5	101946269	39,3	44	44
Всього	168042361	100,0	100	100,0

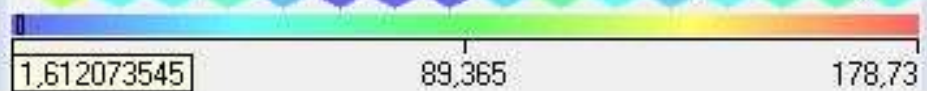
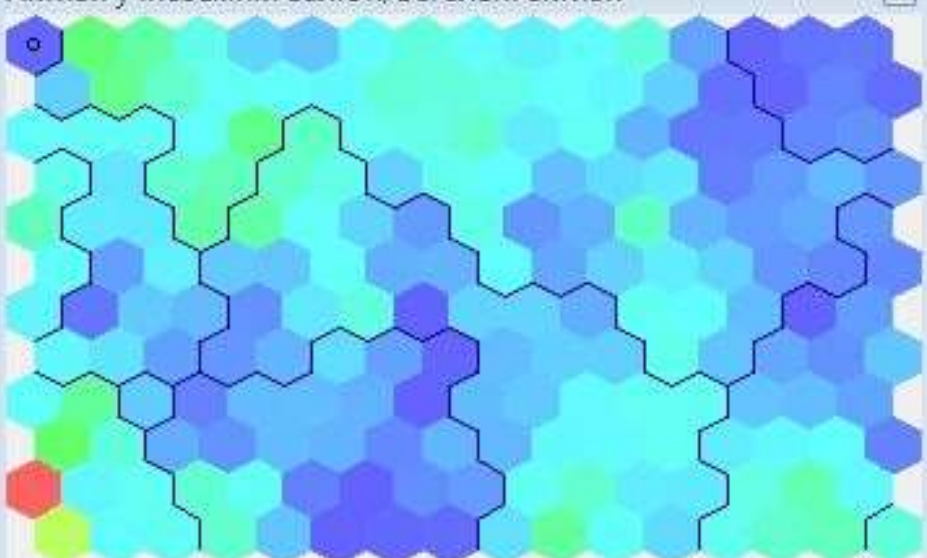
Рентабельність активів

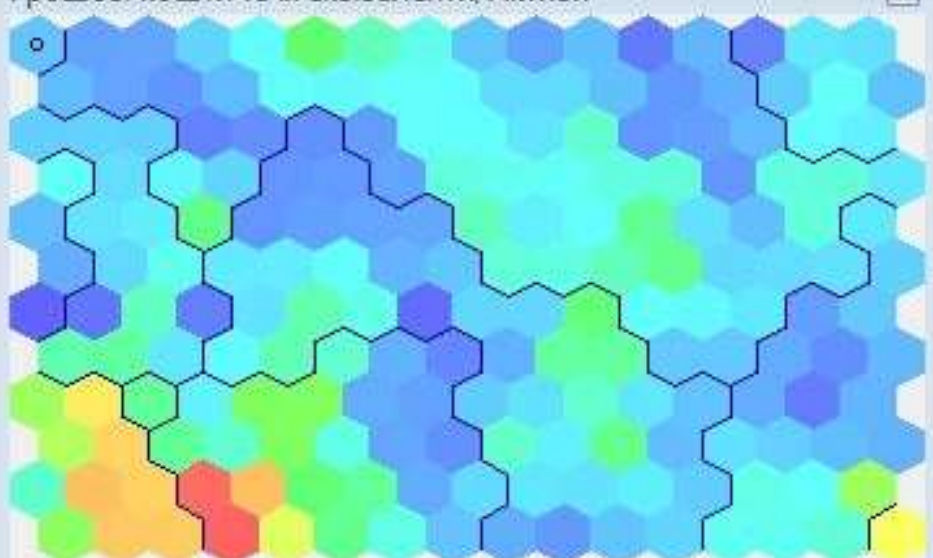
Капітал/активи (CA)

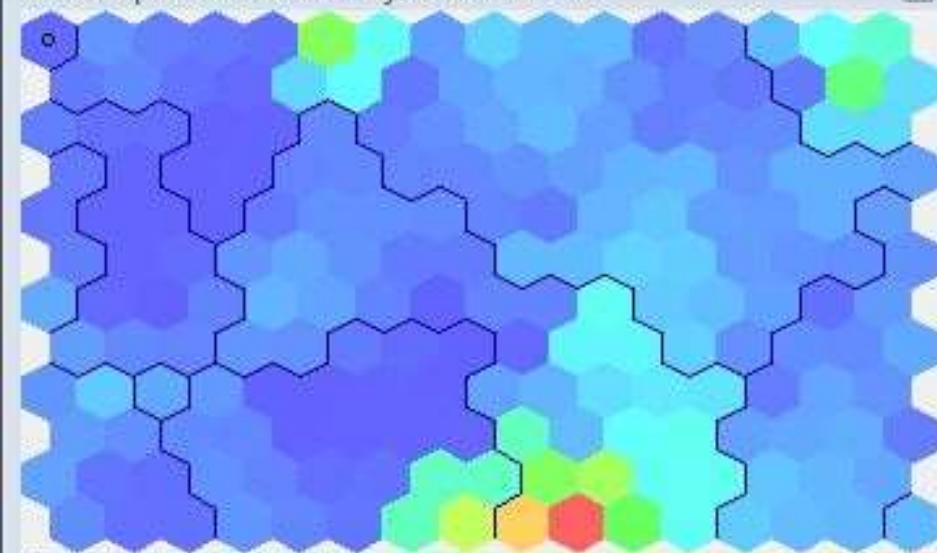
Активи у іноземній валюті/Загальні активи

Грошові кошти та їх еквіваленти/Активи

Кошти фіз. осіб на вимогу/Зобов'язання

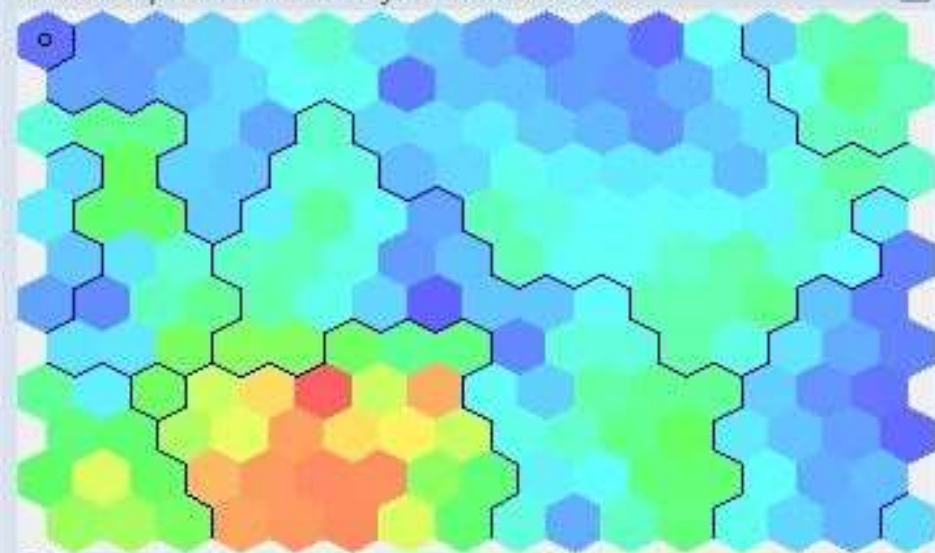

0,9233238569

39,62

79,24

Кошти юр. осіб на вимогу/Зобов'язання

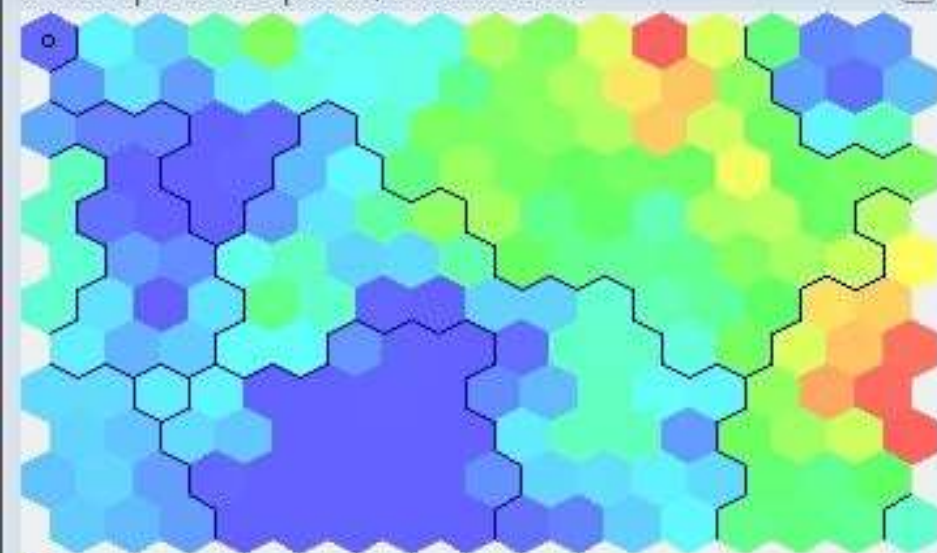

2,757771183

47,325

94,61

Кошти фіз. осіб строкові/Зобов'язання

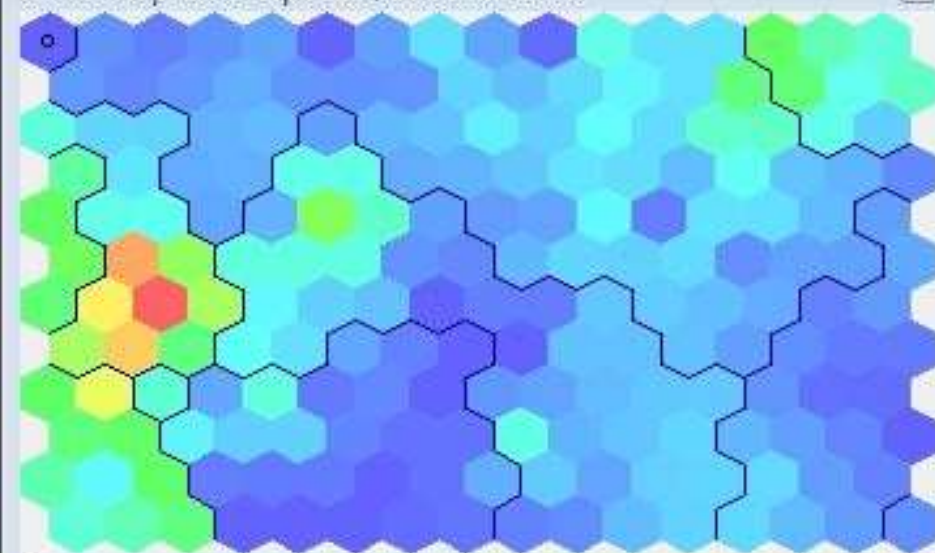

1,137934267

40,625

81,25

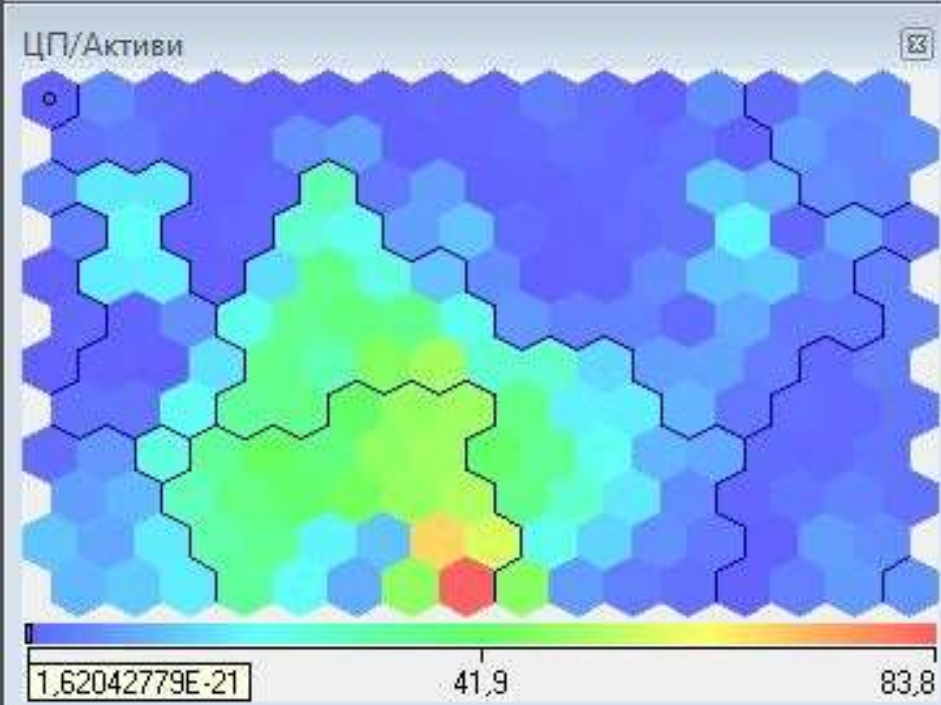
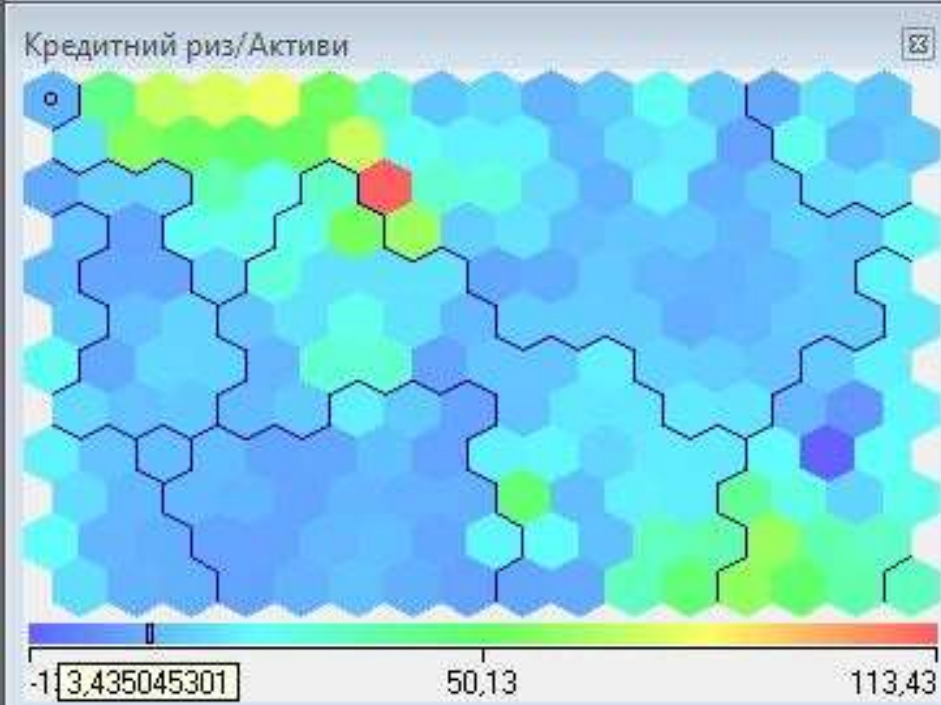
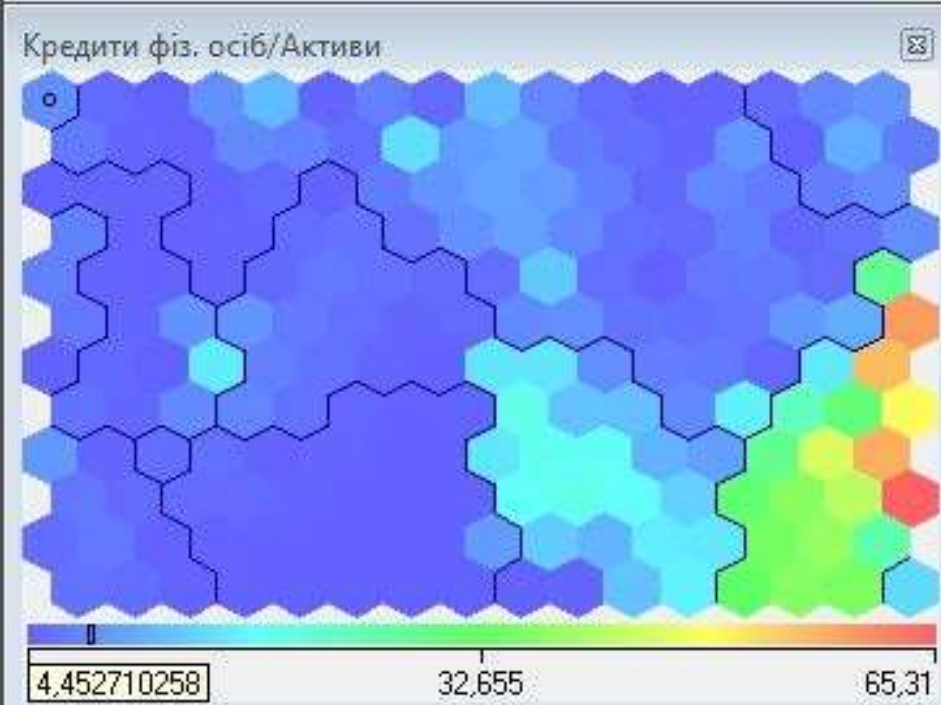
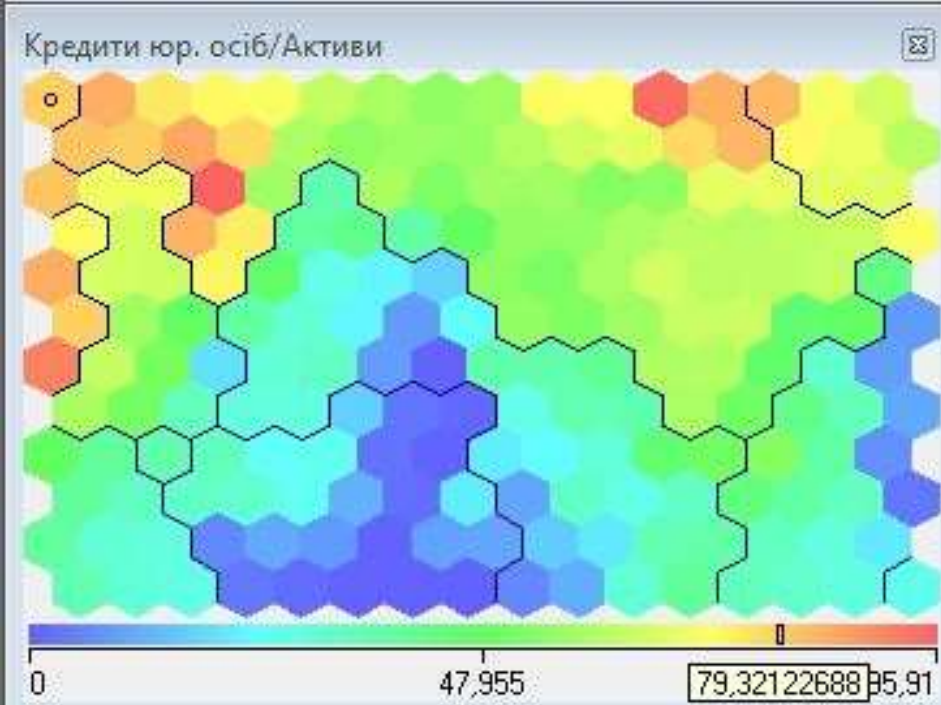
Кошти юр. осіб строкові/Зобов'язання

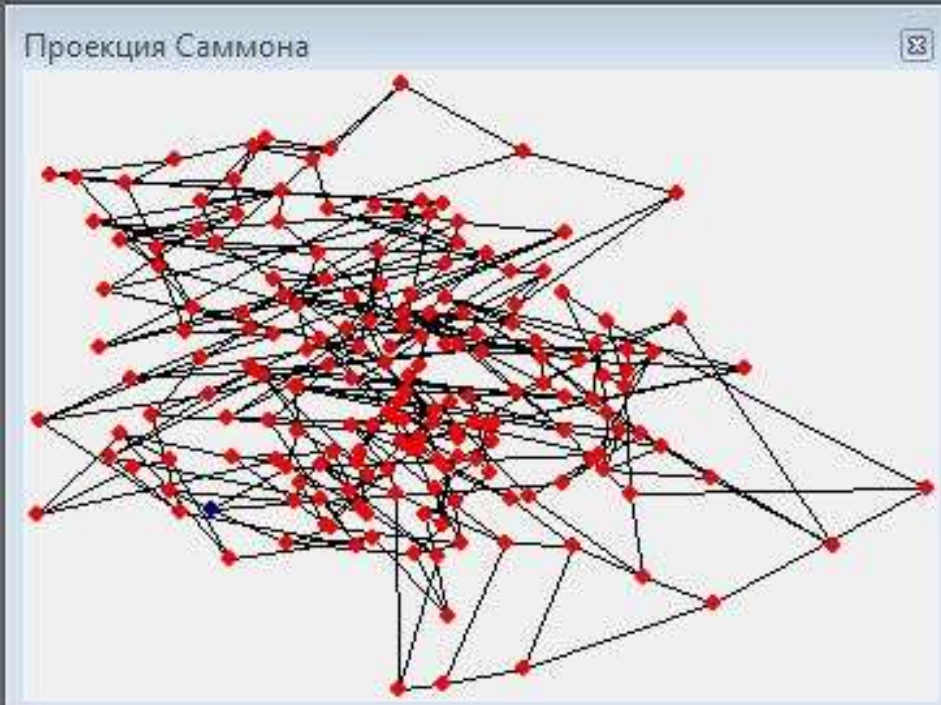

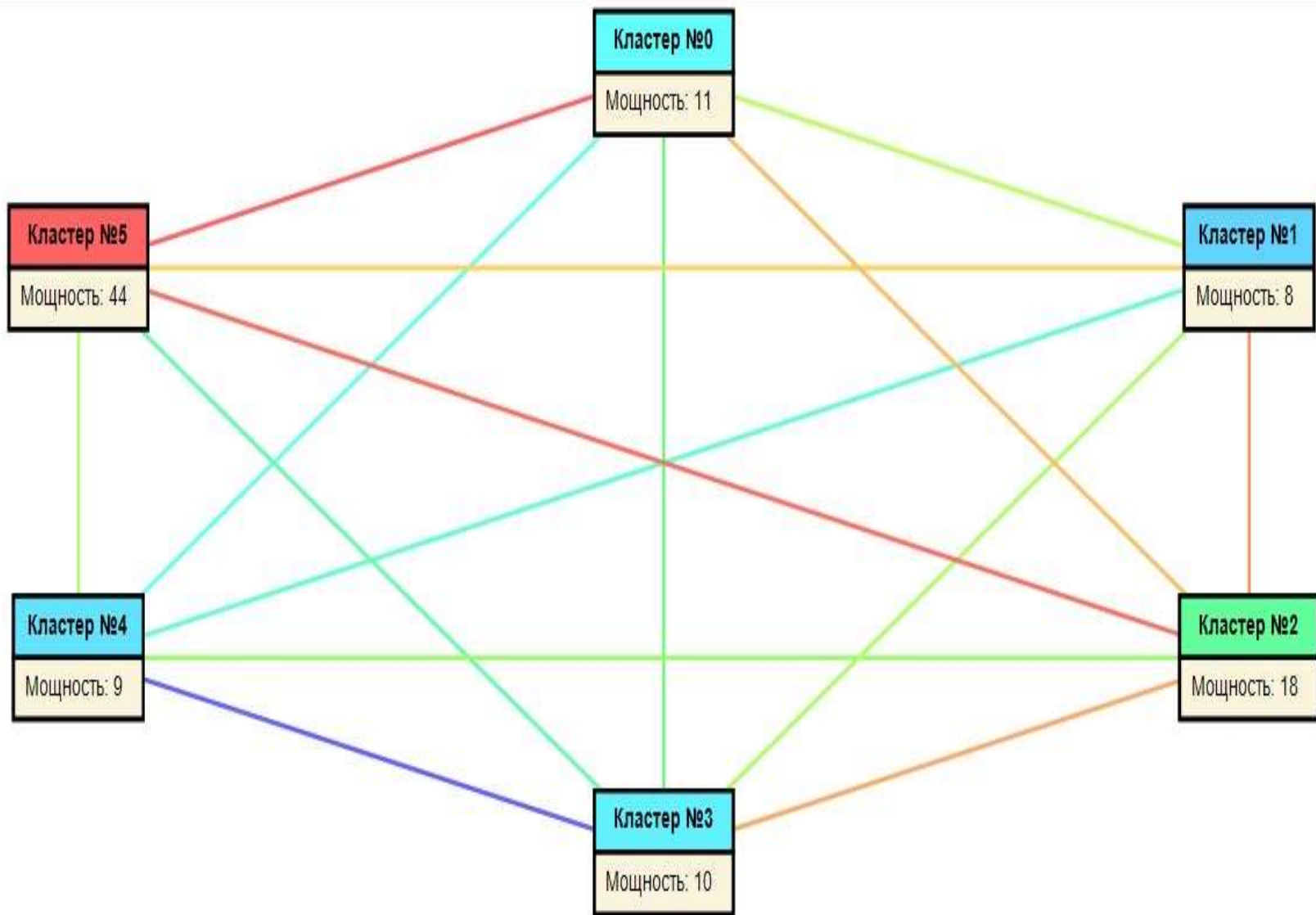
6,23267001E-21

30,85

61,7

Критерий связи: Обобщенный критерий